

ת"פ 10251/07/22 - מדינת ישראל נגד פלוני - בעצמו

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בבאר שבע

06 דצמבר 2022

ת"פ 10251-07-22 מדינת ישראל נ' פלוני(קטין)

לפני כבוד השופטת שרון ריבלין-אחאי
מדינת ישראל
המאשימה
ע"י ב"כ עו"ד רוזין אדרי

נגד
הנאשם
פלוני - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד אורי דיגי

נוכחים:

ק. המבחן הגב' אוריאן יששכר

ק. המבחן הגב' אתיר אבו אלהוא

פרוטוקול

גזר דין

[פרוטוקול הושמט]

ר לפרסום

הנאשם יליד 29.08.2006 וכיום כבן 16 ושלושה חודשים.

ביום 06/10/22 הוכרע דינו לאחר ניהול הוכחות ונקבע כי עבר עבירה של החזקת נשק שלא כדין- עבירה לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

נסיבות ביצוע העבירה מפורטות בהרחבה בהכרעת הדין. בקצרה אזכיר את עיקריה:

בהכרעת הדין נקבע כי ביום 26.06.2022, בסמוך לשעה 11:00 החזיק הנאשם בארון עליון בחדר האמבטיה, בביתו ... (להלן: "הבית"), באקדח תופי SMITH & WESSON שמספרו 95K4384 (להלן: "האקדח") עטוף בשקית אשפה בצבע שחור. כן נקבע, בהתאם לחוות דעת המומחה שנשמעה בתיק, כי מדובר בנשק תקני, שאינו תקין במצבו הנוכחי בשל עמוד 1

היעדר נוקר, וכי ניתן להשמישו באמצעות ריתוך נוקר או החלפת הפטיש.

עוד יצוין כי בהכרעת הדין קבעתי כי :

" אני דוחה מכל וכל את גרסתו של הנאשם לעניין נסיבות מציאת השקית ובה האקדח. על כך אוסיף כי המחשבה על האפשרות שמדובר ב"צעצוע", כפי שהעלה ב"כ, לא באה בשום שלב מפיו של הנאשם עצמו, אשר התייחס רק לאפשרות של אקדח אוויר או של אקדח "לא אמיתי".

בהיעדר גרסה אחרת באשר לנסיבות הימצאות האקדח, כל שניתן לקבוע הוא כי הנאשם החזיק באקדח בביתו. לצד האמור, בהיעדר כל ראיה סותרת, לא ניתן לקבוע כי עשה שימוש באקדח, כמו גם מה היה בדעתו לעשות בו, ויש לקבוע כי החזיק באקדח לא תקין, שאינו מסוגל לירות במצבו הנוכחי, וזאת בהתאם לחוות דעת המומחה מטעם המאשימה."

באשר לטענה שהעלתה ההגנה, לפיה מדובר בנשק אשר הושבת על ידי בעליו החוקיים, מר יקואל, בשנת 2007, והוא קיבל אישור להחזיק בו כמזכרת קבעתי:

"האישור שקיבל מר יקואל ממשד הפנים בשנת 2007, הוא אישור פרטני, הפוטר אותו באופן אישי, מהצורך להחזיק ברישיון נשק לאור השבתתו. האישור אינו מעלה ואינו מוריד לעניין הגדרת האקדח כנשק, שהיא הגדרה שקבע המחוקק ואף באישור ההתייחסות אליו היא כאל "נשק". כאמור, הוכח כי מדובר בנשק תקין, אך לא תקין בשל חוסר בנוקר, הניתן להשמשה, ועל כן עומד בהגדרות החוק.

למותר לציין כי לגרסת הנאשם כלל לא ידע שהנשק בלתי תקין, וכאמור דבריו, וביתר שאת מעשיו מלמדים על כך שלקח בחשבון כי הנשק עשוי להיות "נשק אמיתי", ומכל מקום, הוא אינו יכול להיבנות מהטענה כי אדם אחר קיבל אישור פרטני להחזיק בנשק כמזכרת ללא צורך ברישיון, שנים רבות לפני שהתגלגל הנשק לידי הנאשם."

הראיות לעונש

ב"כ המאשימה הגישה את רישומו הפלילי של הנאשם אשר התקבל וסומן 1/ט, גזר דין קודם אשר התקבל וסומן 2/ט- מהם עולה כי לחובת הנאשם הרשעה מיום 29/03/22 בת"פ 34188-11-21 בצירוף ארבעה תיקים נוספים. הנאשם הורשע שם בעבירות ניסיון שוד, תקיפה סתם על ידי שניים או יותר, חבלה במזיד ברכב, תקיפה הגורמת חבלה ממשית, הפרת הוראה חוקית, נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח והפרעה לשוטרי.

על הנאשם הושתו 12 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו, 6 חודשי מאסר על תנאי באם יעבור עבירות רכוש מסוג פשע או אלימות מסוג פשע לתקופה של שנתיים, 3 חודשי מאסר על תנאי באם יעבור עבירות רכוש או אלימות מסוג עוון או עבירות של הפרת הוראה חוקית, או עבירה של נהיגת רכב ללא רישיון נהיגה, פיצוי למתלוננים ופסילת הנאשם מהחזקת או קבלת רישיון נהיגה.

כמו כן הגישה פסיקה- 3 החלטות, התקבלו וסומנו **3/ט**.

תמצית תסקיר שירות המבחן

הנאשם צמח ברקע משפחתי מורכב, הכולל אלימות במשפחה, מעורבות פלילית של האב ושל אחיו, ומערכת יחסים עכורה וקשה בין ההורים. הנאשם גילה קשיים לימודיים והתנהגותיים בעקבותיהם הוחלט על סיום לימודיו בבית הספר במהלך כיתה ח', והוא עבר תקופות ארוכות ללא מסגרת לימודית או תעסוקתית.

הקשר של הנאשם עם שירות המבחן החל בשנת 2018, אז הופנה הנאשם לשירות המבחן לאחר שנחשד במעורבות בעבירת אלימות. במסגרת הקשר שנוצר עם הנאשם והוריו נבנתה תכנית טיפול בה והומלץ על המרת התיק לט"מ. יחד עם זאת, בשנת 2019 הופנה הנאשם בשנית לשירות המבחן לנוער, כאשר מאז נפתחו לו תיקים רבים. משכך שירות המבחן המליץ שלא לסגור תיקים בעניינו והעריך כי הנאשם זקוק לטיפול סמכותי.

במסגרת תכנית הטיפול שנבנתה לו, התחייב לשיחות פרטניות, מתן בדיקות שתן לאיתור סמים, השתתפות בתכנית "סיכויים" והשתתפות האם בקבוצת הורים בשירות המבחן. כמו כן הוא הופנה למסגרת המית"ר, בה ניתן לבנות תכנית אישית הכוללת ליווי והכוונה בתחום הלימודי לצד הקניית מיומנויות חברתיות וליווי טיפולי. בטרם שולב במסגרת זו, נעצר הנאשם במסגרת תיק **מ"ת 37270-07-20**, ולאחר שחרורו בתנאים מגבילים, בחודש נובמבר 2021 שולב במסגרת. בתחילת שילובו הקפיד על הגעה סדירה ובזמן וכן שיתף פעולה עם תכנית הטיפול, אך לאחר כחודשיים, במקביל להקלות שקיבל בתנאים המגבילים, חלה התדרדרות במצבו ובתפקודו במסגרת: הוא היה מעורב באירוע אלימות במית"ר אשר בעקבותיו הפסיק להגיע למסגרת, הוא לא הגיע לפגישות בשירות המבחן, סירב להיפגש עם החונך מתכנית "סיכויים" והפסיק על דעת עצמו את השתתפותו בקבוצת פיקוח מעצר. כמו כן לא הגיע למסור בדיקות שתן. בתקופה זו נפתחו לו תיקים פליליים רבים. שירות המבחן הגיע למסקנה כי התכנית בקהילה אינה מצליחה לספק מענה מספק לדאגות הקיימות ולאין את מסוכנותו של הנאשם לאורך זמן, ועל כן המליץ על יציאה למסגרת חוץ ביתית, אך הנאשם התנגד לכך. נוכח חוסר שיתוף הפעולה שלו, המשך מעורבותו בפלילים, וסירובו להשתלב במסגרת חלופה מוסדית, ביקש שירות המבחן להפקיע את הצו בעניינו ביום 15.03.21, והקשר עמו נפסק עד למעצרו במ"ת **34239-111-21** ביום 04.11.21.

לאחר מעצרו בתיק הנ"ל, בשיח עם שירות המבחן שלל יציאה לחלופה מוסדית, לא זיהה דאגות במצבו, ואף נראה כי הסתגל לכלא באופן מטיב, עובדה שעוררה שאלות רבות ודאגות הנוגעות למצבו. ביום 09.12.21 שוחרר למעצר באיזוק אלקטרוני בפיקוח אביו וסבו. בפגישות עם שירות המבחן הביע רצון לחולל שינוי בחייו ולהתרחק מפלילים, אך עדיין התקשה לזהות את הדאגות במצבו. באותה תקופה שירות המבחן ניסה למצוא מסגרת חינוכית עבור הנאשם, והוא אף הגיע לראיון במסגרת קידום נוער ב... והביע נכונות להשתלב במסגרת הלימודית. בפגישה ביום 24.01.22 התייחס בפני שירות המבחן לשיקולי רווח- הפסד, האם כדאי לו לשתף פעולה ולקבל טיפול, דבר שייקח זמן, או עדיף לו לצרף את התיקים השונים כנגדו ולקבל עונש, דבר שלהערכתו ייקח פחות זמן מטיפול ודורש ממנו פחות כוחות.

ביום 25.01.22 החליט הנאשם לחזור לכלא למעצר עד לתום ההליכים. שירות המבחן העריך אז כי דפוסי אישיותו והתנהגותו, ומעורבותו החוזרת בפלילים, עמדותיו הנוקשות וקושי לזהות דאגות במצבו, מעמידים הנאשם את הנאשם בסיכון גבוה להישנות התנהגות עוברת חוק. כן שירות המבחן העריך כי מדובר בנער עם צרכים טיפוליים רבים ובסיכון ממשי גבוה להסתבכות חוזרת עם החוק, ומשכך, משבחר לסיים את הטיפול ולהיעצר עד לתום ההליכים, לא הייתה

בידם המלצה טיפולית ישימה בעניינו של הנאשם.

גזר דינו ניתן ביום 29/03/22 ולמחרת היום שוחרר מהכלא. מאז, לדבריו, שהה בביתו ללא תעסוקה עד אשר נעצר בגין תיק זה.

שירות המבחן ציין כי בנוסף תלויים ועומדים כנגד הנאשם 4 תיקים בגין חשד לביצוע עבירות של גניבת רכב, ותיק בגין חשד לביצוע עבירה של החזקת סכין, כולם מחודש יוני 2022. כמו כן, ביום 12/10/22, הוגש כנגדו כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירה של החזקת אגרופן או סכין שלא כדין. מדובר בעבירה אשר ביצע, לכאורה, בבית המעצר אוהלי קידר בעת מעצרו הנוכחי.

בפגישות שערך עמו שירות המבחן בכלא הרושם היה, כי הנאשם התקשה לזהות דאגות במצבו ואף התקשה להסביר את מעורבותו החוזרת בפלילים ואמר שהוא אינו מסתבך עם החוק אלא שהחוק מסתבך איתו. הנאשם ביקש לצאת לחלופת מעצר בבית האם ושלל אפשרות לשילובו בחלופת מעצר מוסדית כיוון שסבור ששם יתדרדר יותר ובהינתן זאת מעדיף להישאר בכלא. במהלך השיחה עמו התרשמו מנער נעדר תובנה למצבו או לצורך שלו בטיפול אשר הסתגל היטב וללא קושי לתנאי המעצר.

הנאשם מסר לשירות המבחן כי לאחר שחרורו מהמאסר הצפוי הוא מתכנן לחזור לביתו ולעבוד. שירות המבחן התרשם כי מדובר בנער שיועד להתנהל היטב בכלא ולא ניכר כי עובר תהליך טיפולי או שיקומי. כמו כן, התרשמו כי אמירותיו ביחס לתפיסתו את המעצר הנוכחי הינן מאולצות ולא כנות. שיחות עם הורי הנאשם העלו חוסר אונים שלהם ביחס להתנהגותו של הנאשם.

על פי דיווח עו"ס כלא אופק הנאשם מתפקד מזה מספר חודשים כראש חוליה ומבצע את תפקידו באופן מכבד ואחראי מול צוות האגף. במהלך שהותו בכלא נרשמו לו 2 עבירות משמעת, האחת מיום 19.8.22 בגין שפיכת מים וקפה על דלת של תא בו שהה נער שהיה עמו בסכסוך והחזקת דוקרן מאולתר בתאו, והשנייה מיום 16/10/22, בגין תקיפת נער אחר. על שתי העבירות נשפט לבידוד.

הנאשם משולב בחינוך במסלול 10 שנות לימוד והצוות החינוכי מדווח כי מכבד את כללי הכיתה והצוות החינוכי, והם מתרשמים מנער אינטליגנטי עם יכולות לימודיות עצמאיות. מבחינה חברתית

נראה כי מצליח לחבור לנערים שונים אך תמיד מעמדה של כוח ושליטה. במסגרת החינוך הבלתי פורמאלי שולב בקבוצת העשרה במרחב הקהילתי, קבוצת גיל ההתבגרות ופעילות של הצופים.

הוא מגיע לקבוצות, מכבד את כללי הקבוצה והמנחה וניכר שהוא משתדל לשתף פעולה ולהביע את עצמו. כן לוקח חלק בקבוצה טיפולית בנושא מניעת אלימות והנו משתתף פעיל במפגשים.

כמו כן, לאחרונה החל בטיפול פרטני עם עו"ס. התרשמותה כי השיח הרגשי זר לו והוא מתקשה לשתף את עולמו הפנימי. הוא נחוה כנער הזקוק לשליטה ולכוח, מחזיק בעמדות פטריארכליות ונוקשות. הרושם הוא כי נמצא בתחילתו של בחינת הרצון ובדיקת הכוחות לערוך שינוי בחייו.

אשר לעבירה- הנאשם התקשה לתת הסבר לביצוע העבירה וציין כי כיום הוא מבין שמדובר בטעות ושלא היה עליו לגעת באקדח כלל והוא מצטער על כך, אך שירות המבחן התרשם כי מעבר להודאתו של הנאשם הוא כלל אינו לוקח אחריות על מעשיו, מתקשה להסביר את המניעים לביצוע העבירה ואינו מייחס חשיבות להימצאות הנשק בביתו, אינו מבין את חומרת המעשים ואת פוטנציאל הפגיעה הגבוהה שבהם, ונוטה לצמצם על ידי התייחסותו למעשיו כאל תמימות.

שירות המבחן סבור כי מאפייניו של הנאשם כפי שפורטו לעיל, לצד ניסיונות העבר מעידים על צרכיו הטיפולי הרבים ועל הסיכון הגבוה להסתבכות חוזרת עם החוק עד שיקבל מענה לצרכים אלה.

על רקע האמור, ולנוכח סירובו של הנאשם לקבל טיפול במסגרת חוץ ביתית לא עלה בידי שירות המבחן גם הפעם לבוא בהמלצה טיפולית ישימה בעניינו.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה סקרה את נסיבות ביצוע העבירה. ציינה כי הנאשם כפר במיוחס לו ובחר לנהל הוכחות בתיק.

כמו כן, טענה כי כאמור לחובת הנאשם הרשעה נוספת מיום 29.03.2022, וכבר כשלשה חודשים לאחר מכן, ביצע הנאשם את העבירה נשוא תיק זה. כן ציינה, כי לחובת הנאשם מאסר מותנה בר הפעלה, בן 6 חודשים בגין עבירות אלימות מסוג פשע. לטעמה תנאי זה בר הפעלה בעניינו.

בענין זה, הפנתה לפסיקה שהוגשה על ידה- **רע"פ 4065/2018** בעמוד 3 ו- 4, וציינה כי שם נקבע כי הגדרת עבירת התנאי כעבירה שיש בה יסוד של אלימות היא הגדרה רחבה, הכוללת כל עבירה שעניינה סיכון חיי אדם, פגיעה בשלימות גופו ובטחונו של אדם, אשר עליהם מבקש התנאי להגן. עוד נקבע שם כי המבקש יכול היה לצפות שהתנאי שחל על כל עבירה שיש בה יסוד של אלימות יחול גם על עבירת החזקת נשק, לנוכח האמור הופעל שם התנאי.

בהתייחסה לתסקירים- ציינה כי שירות המבחן סקר בהרחבה את נסיבות חייו של הנאשם וכן ציינה כי למרות שהנאשם מוכר לשירות המבחן כבר משנת 2018, הרי שלאורך כל השנים שחלפו לא שיתף פעולה עם תכניות הטיפול שהוצעו לו.

עוד נטען, כי העבירות שעבר הנאשם הן מבין החמורות. הדגישה כי החזקת נשק הינה תופעה מדאיגה. לדבריה, מדובר בקלות בלתי נסבלת בה נאשמים שמחזיקים בכלי נשק, אינם מבינים את חומרת המעשה, מביעים אדישות לעניין הנזק הבלתי הפיך שיכול להיגרם ועל כן התופעה הזאת דורשת ענישה מרתיעה. לזאת, כך נטען, מתווספת העובדה, כי הנאשם עולה מעת לעת במדרג חומרת המעשים. הנאשם בתיקו הקודם נדון ל 12 חודשי מאסר בפועל, בצירוף תיקים בעבירות חמורות לרבות ניסיון שוד ועבירות תקיפה, ומיד לאחר מכן, לא היסס וביצע עבירה חמורה זו. לטענתה, אין לדעת מה היו כוונותיו בהחזקת האקדח, אך מה טוב שמשטרת ישראל הגיעה אליו לפני שביצע את מה שחשב לבצע.

עוד טענה כי מדובר בנאשם שאין ליתן בו אמון כלל וכלל, ומיד עם יציאתו מהכלא ממשיך ומבצע מעשים חמורים.

נוכח האמור עתרה ב"כ המאשימה להרשעת הנאשם ולהשתת עונש מאסר ארוך ומרתיע, גבוה ממה שהוטל עליו בגזר דינו האחרון. בנוסף עתרה להשתת מאסר מותנה על כל עבירת אלימות-לרבות נשק, וקנס כספי גבוה.

לעניין העונש הראוי- ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה הנוספת שהוגשה על ידה- **ת"פ 20525-10-17 מדינת ישראל נ' עבו עראר** שם הושתו 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל על נאשם כבן 20, נעדר עבר פלילי, שהחזיק באקדח ובמחסנית עם כדורים תואמים, **ועפ"ג 21260-10-19 מדינת ישראל נ' מוסא מזאריב**, שם הושתו 12 חודשי מאסר (חלף עונש ל מאסר בעבודות שירות שהושת בערכאה קמא), על צעיר כבן 19 ללא עבר פלילי, אשר החזיק בתת מקלע לצד תחמושת מתאימה, וזאת חרף המלצה חיובית של שירות המבחן אשר המליץ על השתת צו מבחן ושל"צ.

ב"כ הנאשם ביקש להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם.

לעניין התנאי, לשיטתו אין להפעיל את המאסר המותנה שהושת על הנאשם בתיק הקודם מאחר והתנאי לא חל על עבירות נשק. לטעמו, הפסיקה מלמדת כי יש לבחון את נסיבותיו של כל תיק, ובענייניו המאסר המותנה הושת על ידי אותו מותב ואילו סבר שיש להחיל את התנאי גם על עבירות נשק היה קובע זאת מפורשות. לטעמו, לאור העובדה כי עבירות הנשק נמצאות בפרק נפרד בחוק העונשין, ולא בפרק הקשור בעבירות האלימות הרי שעל פי עקרון החוקיות, התנאי חייב להיות ברור קל וחומר כשמדובר בקטין.

לטענתו הפסיקה אליה הפנתה המאשימה, שבה הופעל תנאי של עבירת אלימות בעבירה של החזקת נשק, מתייחסת למקרה בו הוחזק נשק אוטומטי טעון ומוכן לירי במקום ציבורי, ועל כן ניתן לומר כי נסיבות ביצוע העבירה שם עונות להגדרה הרחבה של עבירת אלימות, וזאת בשונה מעניינו בו הוחזק נשק לא תקין, אשר אושר לשמש כמזכרת. עוד הפנה לנאמר **בת"פ 54607-07-19 מדינת ישראל נ' יעקב ג'בור**, אשר גם שם מדגיש בית המשפט כי הפעלת התנאי נעשית לאחר בחינה של נסיבות הפעלת הנשק ומציין כי החזקת נשק מוכן לשימוש שונה מהחזקת נשק התלוי על הקיר למזכרת. לטעמו של ב"כ הנאשם בעניינו מדובר כאמור בנסיבות של נשק שאין לנאשם כל אפשרות להשתמש בו, נשק שהושבת והותר לשימוש כמזכרת, ועל כן לא ניתן לומר שמתקיימים התנאים המאפשרים הפעלת תנאי שניתן על עבירת אלימות.

לחילופין טען, כי אילו תתקבל טענת התביעה שהתנאי חל, מכל הנימוקים שלעיל ראוי להורות על הפעלתו בחופף.

לטענתו, התביעה בטיעוניה בעניינו של הנאשם, ממשיכה בקו הקיצוני כנגדו, תוך התעלמות מוחלטת מהנסיבות המיוחדות המאפיינות אותו ואת ביצוע העבירה, והדבר מחזק את התחושה הקשה של חוסר הצדק בעניינו. לטעמו, התביעה מנסה להילחם בתופעה החמורה של החזקת נשק 'על הגב הלא נכון של נסיבות התיק הזה, ונסיבות הקטין הזה'.

עוד עתר ליתן משקל משמעותי לעובדה שמדובר בנשק שעבר השבתה והיה ללא נוקר, וכפי שנקבע בהכרעת הדין מדובר בנשק שאינו יכול להמית ולא יכול לירות, שנמצא ללא כדורים /קליעים לצדו, ושעל פי אישור ההשבתה שהוגש במהלך משפט ההוכחות, הנשק הושבת כבר לפני 15 שנים, ולא הושמש, כלומר, הפוטנציאל של הסיכון, כך נטען, קרוב לאפס והדבר נבחן לאורך תקופה של שנים ארוכות. הוא הפנה לאמור בהכרעת הדין כי הטענות בדבר אי תקינות הנשק מקומן יפה לעניין העונש, וביקש מבית המשפט לתת לטענות אלו מקום ראוי.

הוא חזר וטען, כי מדובר בנשק שהושבת ובעליו החוקיים הורשה להחזיק בו כמזכרת, ועל כן הטענה כי יש לגזור עונש מאסר ממושך על נאשם קטין, אשר החזיק בחפץ שאושר להחזקה כחפץ נוי, הינה מופרכת.

עוד הוסיף וטען כי בהתאם לקביעה כי הנשק נמצא בתוך שקית, ולא נמצאו DNA או טביעות אצבעות של הנאשם על

הנשק, ניתן לקבל את הטענה שהנאשם לא פתח את השקית ולא נגע בנשק.

מכל מקום, כך נטען, בתיק זה, אף אם יש לנאשם רישום פלילי ואין אופק שיקומי, יש להשית עליו מאסר על תנאי ולכל היותר, להסתפק בתקופת מעצרו שהיא ממושכת מאוד (הנאשם נתון במעצר החל מיום 26/06/22).

ב"כ הנאשם ציין את גילו הצעיר של הנאשם שעמד על פחות מ-16 שנים במועד ביצוע העבירה.

כמו כן הפנה לתסקיר בעניינו לגבי תפקודו בכלא, וציין כי ניתן לראות גם פרטים חיוביים מתפקוד הנאשם בכלא: הוא מתפקד כראש חוליה ומבצע תפקידו באופן מכבד ואחראי מול הצוות. הוא משולב בתכנית השלמת 10 שנות לימוד והוא מתנהג כנער אינטליגנטי, מצליח להתחבר עם נערים ומתחבר עם קבוצת גיל ההתבגרות ובצופים, מכבד את הקבוצה והמנחה ומשתתף בקבוצה למניעת אלימות והחל בטיפול פרטני עם עו"ס.

ב"כ הנאשם ציין כי על אף ששירות המבחן אינו מאמין בכך, הנאשם מבין כיום את השלכות מעשיו והוא מקווה כי בית המשפט ישאיר לו פתח של תקווה להוכיח כי דבריו אינם נאמרים מן הפה אל החוץ בלבד.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקת בית המשפט המחוזי באר שבע, בע"פ 41707-03-22, שם דובר על נאשם בגיר בן 21, שהחזיק מחוץ לביתו בשיח בחורשה, אקדח ללא פין הדק ועצר מחלק, על הנאשם הושתו שם 10 חודשי מאסר בפועל. לטענת ב"כ הנאשם אם בגיר בן 21 קיבל 10 חודשים בעוד בעניינו מדובר בקטין, ובנשק שקיים קושי רב יותר להשמישו, ללמוד מכך על אופי הענישה כאן ועתירתו להסתפק בתקופת המעצר של הנאשם הולמת את נסיבות התיק.

הנאשם בדברו האחרון ציין כי עשה 'שטויות' כמו כל בן אדם. לדבריו עם שחרורו יצא החוצה ויתחיל ללמוד, יסתייע במשפחתו כדי להיכנס למסגרת ... מהבוקר עד הצהריים. כאשר נשאל על ידי בית המשפט מדוע אם כן לא פועל לטובת השתלבותו במסגרת טיפולית בהתאם להמלצות שירות המבחן, השיב כי במסגרת חוץ ביתית יהיה לו קשה יותר להצליח מאשר בבית.

דין והכרעה

על אודות חומרת עבירות הנשק ופוטנציאל הפגיעה הגבוהה הרחיבה הפסיקה רבות. כלי נשק המוחזק בידי מי שאינו מתאים לכך, כזה אשר לא נבדק או הוכשר לכך- ההחזקה כשלעצמה עלולה להביא לסיכון האישי, לסיכון שלום הציבור וכן לפגיעה בביטחון המדינה ובהקשר זה נאמר בע"פ 3288/14 **מדינת ישראל נ' קריספל**:

"אמנם המשיב הורשע בגין החזקת נשק ולא בשל שימוש בו. אולם בשל פוטנציאל ההרס הטמון בכלי נשק, הכולל גם אפשרות לפגיעה עיוורת באנשים מן היישוב, מתפקידו של בית המשפט להרתיע אף מפני עבירת החזקת הנשק שלא כדין. זאת כדי לבלום את שרשרת העבירות בשלב ראשוני".

נוכח האמור, הבהירה הפסיקה כי בשל חומרתן של עבירות אלו והסיכון המוחשי הנשקף מהן, ישנה חובה מוסרית וחוקית להשית ענישה בדמות מאסר בפועל וזאת גם כאשר מדובר בנאשם שזהו מעמדו המשפטי הראשון (ר' גם ע"פ

5220/09 עוואודה נ' מדינת ישראל) וכך נאמר ברע"פ 2718/04 פואד אבו דאחל נ' מדינת ישראל, (פורסם במאגרים ובנבו):

"יוער כי הסכנה הטמונה בעבירה החמורה של החזקת נשק מצדיקה הטלת עונשי מאסר לריצוי בפועל גם על מי שזו עבירתו הראשונה. בבוא בית-המשפט לשקול את הענישה בעבירות מסוג זה, עליו לתת משקל נכבד יותר לאינטרס הציבורי ולצורך להרתיע עבריינים בכוח מלבצע עבירות דומות, על פני הנסיבות האישיות של העברין".

אך לאחרונה, חזר בית המשפט העליון במשנה תוקף על הדברים בע"פ 2482/22 מדינת ישראל נ' אחמד קדורה, (פורסם במאגרים ובנבו):

החזקת נשק שלא כדין מאיימת על שלום הציבור ובטחונו (ע"פ 7473/20 מדינת ישראל נ' מחאמיד, פסקה 24 [פורסם בנבו] (29.6.2021)). לנוכח היקפן המתרחב של עבירות המבוצעות בנשק, הזמינות הבלתי נסבלת של נשק בידי מי שאינו מורשה לכך, מהווה כאמור סיכון של ממש ומגבירה את הסיכון לביצוע עבירות חמורות נוספות (ע"פ 9702/16 אבו אלוליאיה נ' מדינת ישראל, פסקה 3 לפסק דינו של השופט מינץ [פורסם בנבו] (13.9.2017); ע"פ 2398/14 אלהזיל נ' מדינת ישראל, פסקה 4 לפסק דיני [פורסם בנבו] (8.7.2014)) כמו גם לאסונות נוראיים. יעידו על כך ריבוי המקרים במגזר הערבי בעת האחרונה, כאשר אזרחים תמימים - כמו ילד רך בשנים ועלמה צעירה - נפגעים ואף מוצאים את מותם בביתם-מבצרם או בגן השעשועים, כל זאת כתוצאה משימוש בנשק של אחרים. מציאות קשה זו מחייבת לנקוט ביד מחמירה כלפי מעורבים בעבירות נשק, אף אם הם נעדרי עבר פלילי (ע"פ 8846/15 דראז נ' מדינת ישראל, פסקה 6 [פורסם בנבו] (13.3.2016); ע"פ 5330/20 ענבתאוי נ' מדינת ישראל, פסקה 14 [פורסם בנבו] (22.11.2020)). ענייננו ב"מכת מדינה" שהצורך להילחם בה על מנת להגן על הציבור, מצריך מענה הולם והטלת עונשי מאסר משמעותיים (ע"פ 2251/21 אבו עראר נ' מדינת ישראל, פסקה 25 [פורסם בנבו] (15.12.2021)). ידע כל מי שמחזיק בנשק בלתי חוקי כי צפוי הוא להיענש בחומרה, בבחינת "אם מחזיקים - למאסר נשלחים".

בעפ"ג 41707-03-22 מדינת ישראל נ' אבו טראש, אשר ניתן לאחרונה, ואשר אליו הפנה ב"כ הנאשם בטיעונו, סקר בית המשפט המחוזי פסיקה הנוגעת להחזקת אקדח שלא כדין, והגיע למסקנה כי העונשים המוטלים בגין עבירה זו נעים בין 18 ל-30 חודשי מאסר. בית המשפט התייחס שם גם למקרה בו מדובר בנשק שאינו תקין, וקובע כי "הנתון של אי תקינות הנשק יכול להשפיע על הגדרת חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו, ועל הערכת הנזק שיכול להיגרם מביצוע העבירה, ויכול להיות לו משקל מסוים בקביעת מתחם העונש ההולם". אולם ציין כי "גם כאשר כלי

הנשק שהוחזקו לא היו תקינים, הוטלו על הנאשמים עונשי מאסר משמעותיים וכדוגמא הפנה לע"פ 545-20 פלוני נ' מדינת ישראל (03/05/21), שם הושתה שנת מאסר על מי שהחזיק באקדח שאינו תקין ולא ניתן היה לבצע בו ירי, לצד החזקת 50 כדורי אקדח תואמים, ולע"פ 4982-15 אהמד שחיטה נ' מדינת ישראל שם הושתו 20 חודשי מאסר על נאשם שהחזיק באקדח לא תקין לצד מחסנית ריקה. בסופו של יום גזר בית המשפט המחוזי על הנאשם שם, צעיר בן 21, ללא עבר פלילי, אשר הוגש בעניינו תסקיר חיובי של שירות המבחן אשר המליץ להעמידו במבחן ולהשית עליו מאסר בעבודות שירות ומאסר על תנאי, ואשר הורשע בכך שהחזיק באקדח ללא פין הדק ועצר מחלק, עונש של 10 חודשי מאסר בפועל, וזאת חלף 5 חודשי עבודות שירות אשר הושתו עליו בערכאה קמא.

עוד יש להזכיר, כי כיום החוק קובע לעבירת החזקת נשק, עונש מזערי של רבע מהעונש המרבי, דהיינו 21 חודשי מאסר בפועל.

וידגש, **חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) בסעיף 25 (ב)** קובע מפורשות כי בעניינם של קטינים לא יחולו עונשי חובה או עונשי מינימום. השיקולים המנחים את בתי המשפט לנוער הינם בראש ובראשונה שיקולי שיקום, וזאת בשונה מהשיקולים בעניינם של בגירים, אשר הובנו בתיקון 113 לחוק העונשין, ואשר העיקרון המנחה לגביהם הוא עקרון ההלימה (**סעיף 40 לחוק העונשין**). משכך אף הוחרג עניינם של קטינים מהתיקון האמור, אולם לצד האמור קבע המחוקק (**בסעיף 40 טו לחוק העונשין**) כי "בית המשפט רשאי להתחשב בעקרונות ובשיקולים המנחים בענישה המנויים בסימן זה, תוך התאמתם לענישת הקטין, ככל שסבר שראוי לתת להם משקל בנסיבות המקרה".

ואכן בית המשפט העליון קבע לא פעם כי "קטינות אינה יוצרת חסינות ולעתים שיקולים של הרתעה, מניעה ותגמול עולים במשקלם על השיקול השיקומי" (דברי כב' הנשיא ברק בע"פ 8264/02 פלונים נ' מ"י), וכי אין מקום לנקוט בגישה מקלה שעה שמדובר במי שחוזר ומבצע עבירות ודוחה את ידו המושטת של שירות המבחן (ע"פ 6483/12 פלוני נ' מ"י וע"פ 217/13 אלמוני נ' מ"י).

ומכאן לנאשם שבעניינו, נאשם אשר שב ונותן את הדין בפני בית משפט זה בגין עבירות חמורות. בגזר דינו הקודם של הנאשם ת"פ 34188-11-21 התייחסתי למסוכנות הרבה הנשקפת ממנו נוכח העבירות שביצע, חוסר שיתוף הפעולה שלו בהליכים הטיפולים, העובדה כי אינו מגלה תובנות ודאגות במצבו, והתרשמות שירות המבחן מהסבירות הגבוהה לחזרה לביצוע עבירות. קבעתי כי "מדובר בנאשם, אשר חרף גילו הצעיר נראה כי אין גורם המסוגל להרתיעו, ואשר מתנהל באופן המטיל טרור על הציבור".

ממקרא תסקיר שירות המבחן עולה תמונה מדאיגה, של מי שלא התמיד בכל תכנית טיפול שנבנתה לו לאורך השנים, אינו מפנים את חומרת מעשיו ואינו מגלה דאגות במצבו. בסופו של יום חרף מאמצי שירות המבחן הנאשם ביכר בשיקול "קר" להיעצר ולתת את הדין, משסבר שדרך זו תהיה מהירה יותר מדרך הטיפול בשירות המבחן. שירות המבחן לא בא בהמלצות בעניינו וקובע כי קיים סיכוי גבוה כי יחזור ויעבור עבירות.

לצד האמור, התחשבתי שם בגילו הצעיר מאוד של הנאשם, וקבעתי כי "יש בשיקול זה להשפיע על גזירת העונש הן במישור חוסר בשלות שיקול הדעת של הנאשם בגילאים הצעירים, והן במישור חובת בית המשפט להשאיר לנאשמים כה צעירים אופק של תקווה לשיקום, אשר מאסר ממושך עשוי לחסום".

ולבסוף קבעתי כי "לו היה הנאשם קרוב יותר לגיל הבגירות, לא הייתי מהססת להטיל עליו עונש מאסר ברף העליון אשר התבקש על ידי המאשימה. אולם - גילו הצעיר של הנאשם כיום ובעת ביצוע המעשים מביא אותי למתן במידת מה את אורך תקופת המאסר. נתתי גם דעתי לכך שהנאשם מתנהל בצורה טובה בכלא ומשתלב שם בתכניות השונות ואני מקווה כי הדברים מהווים ניצנים של שינוי בגישת הנאשם, כך שיכוון אחרת את מסלול חייו לאחר שחרורו."

הנה כי כן תקוותי נתבדתה, ומיד לאחר שחרורו מהמאסר חזר הנאשם לבצע עבירות, נפתחו נגדו תיקים פליליים רבים, לרבות תיק זה, ואף נפתח נגדו תיק פלילי נוסף במהלך תקופת מעצרו הנוכחית בגינו הוגש נגדו לאחרונה כתב אישום.

גם כעת שירות המבחן מתרשם כי הנאשם אינו מפנים את חומרת מעשיו ואת פוטנציאל הפגיעה הטמון בהם, ואינו מעוניין בכל הליך טיפולי, והדברים מובאים בהרחבה בפרק הדן בתסקיר שירות המבחן. כאמור, שירות המבחן מתרשם כי אמירותיו של הנאשם בדבר שאיפותיו הנורמטיביות ניתנות מן הפה אל החוץ, ולצד זהו אף הרושם המתקבל בבית המשפט.

בנסיבות חריגות אלו, דומה כי אין מנוס מלתת משקל נמוך ביותר לקטינותו של הנאשם זו הפעם.

לפיכך לטעמי, רמת הענישה בפסיקה שנסקרה לעיל, אשר נוגעת אמנם לבגירים, אולם לכאלו חסרי עבר פלילי, שניתן היה לזהות בעניינם אופק שיקום של ממש והיענות להליכים טיפוליים, צריכה להיות מיושמת גם בענייניו של הנאשם, אשר חרף קטינותו, הוכיח פעם אחר פעם בהתנהגותו כי בחר מדעת באורח חיים עברייני, ואשר אינו מגלה כל תובנות באשר לחומרת מעשיו ופוטנציאל הנזק הנשקף מהם.

באשר לסוגיית הפעלת התנאי הקודם, אשר נקבע כי יחול על כל עבירת אלימות מסוג פשע, והטענה כי עבירה של החזקת נשק נחשבת לעבירת אלימות בנסיבות העניין, לא מצאתי לקבל את עתירת ב"כ המאשימה, שכן לטעמי התנאי לא חל בנסיבות העניין.

המבחן שיש להחילו בענייניו הוא "מבחן הרציונל", כפי שנוסח על ידי בית המשפט העליון בע"פ 2352/19 דנילוב ואח' נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים ובנבו):

"הלכת מסילתי, אשר חלה בכגון דא ולפיה אנו פועלים, קבעה מבחן מהותי-ענייני להפעלתו של מאסר על תנאי. מבחן זה נועד לאפשר את הגשמת התכלית ההרתעתית העומדת ביסוד העונש המותנה. בתור שכזה,

מתמקד המבחן ביסודות העבירה הנוספת שעבר הנאשם ובשאלה האם יסודות אלו, כולם או מקצתם, חופפים את כל יסודותיה של עבירת התנאי (להלן: מבחן היסודות). ... ואולם, מבחן היסודות האמור איננו חל כאשר עבירת התנאי מוגדרת באמצעות משפחת עבירות, דוגמת "עבירות נגד רכוש", "עבירות סמים", "עבירות מין" או "עבירות אלימות" - ולא באמצעות סעיפי עבירה ספציפיים כמו במקרה שלפנינו. במקרים אלו, ובהם בלבד, יחול מבחן אחר: מבחן הרציונל, אשר מתמקד בערך החברתי המוגן על ידי האיסורים הקבועים בעבירות התנאי. השאלה שתישאל בגדרו של מבחן זה, אם כן, היא האם הנאשם פגע באותו ערך חברתי מוגן כאשר ביצע את העבירה הנוספת"

לטעמי עבירה של החזקת נשק אכן יכול ותחשב לעבירת אלימות, כאשר הרציונל הוא מניעת פגיעה בשלמות גופו של אדם, אולם הדבר נכון כאשר, נסיבות העבירה מעלות פוטנציאל ממשי ומיידי לסכנה שכזו, כגון ברע"פ 4056/18 ובת"פ 54607-07-19 הנ"לאליהם הפנו הצדדים, ואשר עניינם בנשק טעון, מוכן לירי, אשר עצם החזקתו יוצרת סיכון ממשי ומיידי לחיי אדם.

בענייננו כאמור מדובר בהחזקת נשק לא תקין, ללא תחמושת, אשר תכלית החזקתו לא נתבררה ובעת ביצוע העבירה לא ניתן היה לעשות בו שימוש. בנסיבות אלו לטעמי יש להעדיף את עקרון הבהירות מקל וחומר כשמדובר בקטין:

כדבריו של כב' השופט מלצר ברע"פ 523/13 דזנשוילי נ' מדינת ישראל:

"די בכך שמתעורר ספק האם התנאי שהוטל על המערער במסגרת התיק הישן היה אמור להיות מובן על ידו כחל גם על העבירות בהן הורשע בתיק דנן", בכדי להכריע כי לא ניתן להפעיל את התנאי".

סוף דבר נוכח כל האמור לעיל, אני מרשיעה את הנאשם עפ"י סעיף 24 (1) לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א - 1971 בעבירה אותה קבעתי כי ביצע וגוזרת את דינו כדלקמן:

1. אני גוזרת על הנאשם עונש מאסר בפועל של 12 חודשים, בניכוי כל תקופה בה היה הנאשם נתון במעצר בגין תיק זה.
2. כמו כן אני גוזרת על הנאשם 8 חודשי מאסר אותם ירצה, אם תוך שלוש שנים מיום שחרורו יעבור שוב כל עבירה הקשורה לנשק או לאמל"ח, לרבות עבירות נגזרות.

זכות ערעור בתוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי באר שבע.

ניתנה והודעה היום י"ב כסלו תשפ"ג, 06/12/2022 במעמד הנוכחים.

שרון ריבלין-אחאי, שופטת

הוקלדעלידיאורלימרקוס